

Linh Dao & Pavla Hanáčková

DIEREN IN GEVAAR EN HOE WE ZE KUNNEN HELPEN

PAS OP: GEVAAR!

DIEREN IN GEVAAR

Planten en dieren op aarde zijn in gevaar. Dat weet je misschien al wel. Leven in het wild is ook niet makkelijk! Planten en dieren zijn daaraan gewend. Maar toen kwamen de mensen! We bouwden steden en allerlei andere dingen en maakten zo de leefgebieden van veel dieren en planten steeds kleiner. Dieren en planten zijn nu in gevaar en dat komt vooral door ons: mensen. Helaas zijn er al veel soorten voorgoed verdwenen, maar gelukkig kunnen we ook nog heel veel soorten redden en helpen.

DE MENSELIJKE FACTOR

Door de klimaatverandering warmt onze planeet op: ijsbergen smelten en zeeën worden warmer. Daar hebben wij voor gezorgd en dat is nog niet alles. Bergen afval en chemische stoffen vervuilen het water en brengen waterdieren in gevaar. Velden, bossen en regenwouden veranderen in akkers of steden, waar dieren niet kunnen leven. Ook wordt er intensief gejaagd en gevestigd. Het is nogal wat: en eigenlijk is dit nog maar een korte lijst ... ◀

KUN JE ME HELPEN?

Dieren voor wie de noodklok luidt, staan op De Rode Lijst van bedreigde diersoorten van de internationale unie voor natuurbescherming (IUCN). Deze lijst is verdeeld in verschillende categorieën. In welke categorie een soort valt, hangt af van de mate waarin het wordt bedreigd. Gelukkig zijn er veel mensen en organisaties die de natuur willen helpen, zoals bijvoorbeeld het Wereld Natuur Fonds. ▶

uitgestorven:
Tasmaanse tijger

ernstig bedreigd:
Californische bruinvis

bedreigd:
rode panda

kwetsbaar:
koala

minder bedreigd:
luipaardgekko

JIJ BENT
TENMINSTE LIEF,
NIEMAND ZORGT
VOOR MIJ.

SCHATTIGE DIEREN

Sommige dieren hebben onze hulp hard nodig, anders raken we ze kwijt. Voor diersoorten die we mooi vinden, is het een stuk makkelijker om hulp te vinden. Wie wil er nu bijvoorbeeld zo'n lieve pandabeer verliezen: niemand toch? Maar er zijn ook dieren die lang niet zo schattig zijn, zoals kevers. Toch zijn juist ook die diertjes onmisbaar in de natuur! ◀

WIJ ZIJN NIET
BEDREIGD, YAY!

WIJ EN ZIJ

Lang geleden ontdekten mensen nieuwe landen en kwamen daar nieuwe dieren en planten tegen. Soms nam iemand dan iets mee. Zo'n mooie plant was bijvoorbeeld leuk voor in de tuin en een kat was gezellig in huis. Maar deze nieuwkomers verstoorden de natuur. Planten van ver weg concurreerden met de planten die er thuis hoorden. Ook sommige nieuwe dieren zorgden ervoor dat de lokale dieren verdwenen. ▲

IK BEN EEN TOERAKO
EN IK LEEF IN
KAMEROEN. DAT IS IN
AFRIKA.

ALLES WAT IK NODIG HEB

Sommige dieren en planten vind je op maar één plek ter wereld. Dat zijn 'endemische soorten' die alleen op die plek kunnen leven. Om te overleven hebben ze bijvoorbeeld een speciaal soort voedsel nodig dat daar te vinden is. Deze soorten lijden eronder als hun leefgebied wordt verstoord. ▲

DE POOLGEBIEDEN

LAATSTE STUKKEN WILDERNIS

De beide polen van onze planeet zijn bedekt met sneeuw en ijs. Het leven is daar niet zo makkelijk. Nergens ter wereld zijn de verschillen tussen de seizoenen zo extreem. Dieren die in de poolgebieden leven, zijn onder meer: ijsberen, poolvossen, narwallen, pinguïns en walrussen. Zij zijn gewend aan deze bevroren wereld. Door duizenden jaren evolutie zijn ze erop gemaakt om te overleven in sneeuw en ijs. Door de klimaatverandering smelten de polen nu enorm snel. Daar kunnen deze dieren zich niet snel genoeg aan aanpassen.

DE ZUIDPOOL

De Zuidpool is heel anders dan de Noordpool. Er is geen land. Om heel Antarctica ligt oceaan. Elke zomer verandert het gebied compleet. Het ijs aan de kust smelt totdat er nog maar de helft van over is. Toch zijn er in het binnenland plekken waar het ijs nooit smelt: zelfs niet in de zomer! Alleen de grootste en sterkste dieren kunnen op de Zuidpool leven. Het gebied is belangrijk voor ons, omdat op de Zuidpool het meeste ijs, en dus de grootste watervoorraad, op aarde is. ▶

DE NOORDPOOL

De Noordpool is het meest noordelijke gebied op onze aarde. Het bestaat uit een groot stuk bevroren zee, omringd door land. In de winter ligt er overal sneeuw en ijs. Dat is een zware tijd voor mens en dier. Als het voorjaar wordt en de zon meer en meer schijnt, begint het ijs te smelten. De dieren komen dan vanuit de wijde omtrek weer terug. Er is dan voedsel in overvloed, maar dat duurt niet lang. Na de zomer bevriest de Noordpool weer en begint alles opnieuw ... ◀

OP DUN IJS

De Noord- en Zuidpool veranderen. Grote hoeveelheden ijs smelten en vallen uit elkaar. Je zou denken dat het smeltende zee-ijs alleen de poolgebieden verandert, maar het beïnvloedt onze hele aarde. Het witte ijs werkt namelijk als een enorme spiegel die de warmte van de zon terugkaatst de ruimte in. Nu het ijs smelt, komt het zeoppervlak tevoorschijn. Het zeewater is veel donker van kleur en neemt juist zonlicht op. Daardoor warmt het water sneller op en smelt de rest van het ijs nog sneller. ▶

DE VOEDSELKETEN

In de natuur is alles met elkaar verbonden. In de zeeën rond de poolgebieden leven plankton, krill en micro-organismen. Vissen eten deze kleine wezentjes. De vissen zijn zelf de belangrijkste maaltijd voor zeehonden en deze zijn op hun beurt weer een delicatessen voor ijsberen. Zelfs het kleinste dingetje kan de balans van zo'n voedselketen al verstoren. ▲

LEVEN OP HET IJS

In het poolgebied smelt het ijs in de zomer en in de winter groeit het weer aan. De seizoenen volgen een vast ritme. Het ijs is belangrijk voor de bewoners van het gebied. Rondom de Noordpool wonen de Inuit. Al eeuwenlang reizen zij met hondensledes over de bevroren zee. Ze kennen het ijs dus op hun duimpje. Vroeger bleef de zee bevroren tot juni en dreven er in de zomer grote ijsschotsen in het water. Nu barst het ijs al in juni en blijft het wel twee tot drie maanden lang helemaal weg. ◀

WAT VOLGT?

Zolang ijs en ijsbergen blijven smelten, blijft de zeespiegel stijgen. Sommige kusten en eilanden zullen daardoor waarschijnlijk overstromen. Wetenschappers doen er alles aan om de situatie onder controle te krijgen. Ze doen onderzoek bij pooldieren, meten de ijssdikte en houden ijsbergen in de gaten. Maar als we deze prachtige, bevroren wildernis willen behouden, moeten we zelf ook helpen en beter voor de aarde zorgen. ◀

DIEREN IN GEVAAR EN HOE WE ZE KUNNEN HELPEN

Geschreven door Pavla Hanáčková
Geïllustreerd door Linh Dao

Samen redden we
de natuur!

Als je om je heen kijkt, lijkt het net of er niets aan de hand is: alles in de natuur gaat gewoon z'n gangetje. Of toch niet? Nee, helaas gaat het niet zo goed met de natuur ... Er sterven steeds meer planten- en diersoorten uit. Het helpt als we weten waar dat door komt. En nog belangrijker: wat we eraan kunnen doen! Ontdek in dit boek welke plekken, dieren en planten in gevaar zijn en hoe jij ze kunt helpen.

HELP JE
MEE?

Vol waanzinnige
weetjes &
illustraties.

corona

9 789464 394559

www.schoolsupport.nl